

Register op Kleio

Tijdschrift van de Vereniging van docenten in Geschiedenis en staatsinrichting in Nederland (VGN)

Jaargang 48/2007

	nr	pag		nr	pag
Artikelen					
Marianne Baas, Oriëntatiekennis in de praktijk. Een rondgang in de didactische keuken van een pilotschool	4	25	Peter Rietbergen, Een imperiale speler, een koloniale macht of een handelsnetwerk? De Verenigde Oost-Indische Compagnie 1602-1799	1	29
Hans Binneveld, Beter worden op bevel. De psychisch gewonde soldaat en het ontstaan van de militaire psychiatrie	8	30	Peter Rietbergen, Oorlog en cultuur	8	22
Stefan Boom, Onderwijs - canon - cultuur. Dunnere schoolboeken en dikkere leraren?	1	18	Janneke Riksen, StatIG in de Vrolijke School. Werken in een community of learners	1	22
Patrick Dassen, De Eerste Wereldoorlog als waterscheiding in de Europese en Duitse geschiedenis	8	35	Janneke Riksen, Playreading bij 'Van het westelijk front geen nieuws'	8	46
Wim Duyff, Geschiedenis blijft een vak apart! De positie van het vak geschiedenis in het vmbo	4	12	Ruud van der Rol, 'De zoektocht' - een stripboek over de Holocaust	2	12
Guido Everts, De controverse voorbij. De canon als episch verhaal	3	32	Rob de Ruig, Gedeeld of geheeld Duitsland? Verwerking van het DDR-verleden	5	24
Gijs van der Ham, Een kloekmoedige zeeleeuw. Michiel de Ruyter, heldhaftig symbool van Hollandse moed en eenvoud	2	4	Marinus van Santen, Oercatastrofe op herhaling. Militaire strategie als risicofactor 1914-1984	3	4
Anton van Hooff, Het Hermannsdenkmal - van patriottistisch tot potsierlijk	5	4	Krijn Thijs, Een volk van slachtoffers? Over de recente aandacht voor het Duitse oorlogsleed	5	16
Piet Kamphuis, Van Valmy tot Verdun. Oorlogvoering in de negentiende eeuw	8	4	Christel Tijenck en Esther Koops, De oorlog dichtbij huis. Project van Herinneringscentrum Kamp Westerbork	2	9
Ad van Kempen, Een ontknopimng van list en legitimering. Vragen aan het Tapijt van Bayeux	1	2	Frans Verhagen, De Amerikaanse droom. De meltingpot als inspiratiebron voor de discussie over integratie. Verslag van een reizende workshop	3	38
Cees van der Kooij, Beeldvorming van onmenselijkheid. Een historisch-didactische reis langs concentratiekampen	7	9	Simon van der Wal, Rondom Sneek. Project omgevingsonderwijs voor 2 en 3 vmbo	3	11
Diederik Kramers, De historische canon van Oekraïne - een pijnlijke geschiedenis	7	30	Bjorn Wansink, Twee lestips: begrippen tekenen en een chronologische tijdbalk met kaartjes	7	23
Kitty Leuversink, En wat dan? Theaterproductie door leerlingen over Srebrenica	3	18			
Johanneke van Marle, De macht van het beeld. Geheugen van Nederland - beeldbank voor het onderwijs	1	34	N.B. Kleio 5, juli 2007, is een themanummer over Duitsland; Kleio 8, december 2007, is gewijd aan het eindexamenonderwerp havo en vwo 2008 en 2009 - Ten Oorlog!		
Remco Menke, Het oude Rome als soap. Filmmakers nemen een loopje met de historische werkelijkheid	2	18	Interviews		
Ineke Mok, Oude en nieuwe vooroordelen. Lessenserie over antisemitisme	2	14	Jan van Oudheusden, 'Ik blijf verslingerd aan geschiedenis.' Portret van Tineke Bogaerts	1	7
Jan van Oudheusden en Martijn Strobos, Opmerkelijke monumenten: het Walhalla bij Regensburg, de Befreiungshalle bij Kelheim en het Haus am Wannsee	5	21	Jan van Oudheusden, 'Onpartijdigheid bestaat niet.'	4	4
Jan van Oudheusden, Mijn eerste stappen in de nieuwe Tweede Fase - tussenrapportage	7	4	Enkele vragen aan Joris Luyendijk		
Jacco Pekelder, Nederlandse sympathisanten van de RAF: netwerk van advocaten, artsen en activisten	5	28	Jan van Oudheusden, Hoe leefden gewone Amsterdammers? Kleiogesprek met Erika Kuijpers	6	23
Hans Pols, Het nieuwe leren. Weren of waarderen?	2	30	Jan van Oudheusden, 'Bijpraten in de geschiedenis. Blijkbaar was dat nodig.' Interview met Geert Mak	6	4
Hans Pols, 'Die Partei hat immer recht.' Twee jaar in een Stasi-cel. Tomas Lukow vertelt	5	34	Jan van Oudheusden, Van geschiedenisdocent tot jeugdboekenschrijver. Gesprek met Hans Ulrich	7	12
Hans Pols, Gedenkstätte Berlin-Hohenschönhausen. Stasi-monument in Berlijn	5	38	Jan van Oudheusden, Ten oorlog! - knelpunten en kansen. Gesprek met de stofschrijvingscommissie	8	12

	nr	pag		nr	pag
Boek van de maand - Recensieartikelen					
Tineke Bogaerts, Een beetje van dit, een beetje van dat. De nieuwe M&M methoden voor vmbo	2	22	Ineke Mok, Oude en nieuwe vooroordelen. Lessenserie over antisemitisme van de Anne Frank Stichting	2	14
Bespreking van Plein M, Mega, Mundo, Gamma en Expeditie M&M.			Jan van Oudheusden, Ten oorlog! Didactische tips	8	12
Tineke Bogaerts, Geschiedenis van Amsterdam	6	38	Janneke Riksen, Playreading bij 'Van het westelijk front geen nieuws'	8	46
Bespreking van Deel I tot en met IV, onder redactie van resp. Marijke Carasso-Kok, Willem Frijhoff en Maarten Prak, Remieg Aerts en Piet de Rooy, Piet de Rooy.			Ruud van der Rol, 'De zoektocht' - een stripboek over de Holocaust	2	12
Ger van der Drift, bespreking van: Tom Holland, Rubicon. Het einde van de Romeinse Republiek	2	38	Christel Tijen en Esther Koops, De oorlog dichtbij huis. Project van Herinneringscentrum Kamp Westerbork	2	9
Ger van der Drift, bespreking van: Catherine Merridale, Ivans oorlog, leven en dood in het Rode Leger, 1939-1945	7	16	Simon van der Wal, Rondom Sneek. Project omgevingsonderwijs voor 2 en 3 vmbo	3	11
Ger van der Drift, bespreking van: J.A.A. van Doorn, Duits socialisme. Het falen van de sociaal-democratie en de triomf van het nationaal-socialisme	8	28	Frans Verhagen, De Amerikaanse droom. De meltingpot als inspiratiebron voor de discussie over integratie. Verslag van een reizende workshop	3	38
Joke van der Leeuw-Roord, Histoire/Geschichte, een boek met een missie	6	10	Bjorn Wansink, Twee lestips: begrippen tekenen en een chronologische tijdperk met kaartjes	7	23
Bespreking van: G. le Quintrec, P. Geiss, Geschichte - Europa und die Welt nach 1945.			Centraal examen en examenprogramma		
Jan van Oudheusden, De oorlog in de boekwinkel	2	16	Huib Kurstjens, Geschiedenis: ook als voorbereiding op burgerschap - het vmbo examen 2007	6	30
Jan van Oudheusden, bespreking van: Orlando Figes, Tragedie van een volk. De Russische Revolutie 1891-1924	5	14	Ger van der Drift, Hans Pols en Martijn Strobos, Het examen geschiedenis van 2007: commentaar vwo, havo en vmbo	5	42
Rob de Ruig, bespreking van: Lothar Machtan, Der Kaisersohn bei Hitler	3	20	Jan de Vries, Waarheen leidt ons kompas? De pilotexamens over oriëntatiekennis	6	12
Rob de Ruig, bespreking van: C.C. Malzahn, Deutschland, Deutschland, Kurze Geschichte einer geteilten Nation	5	22	Jan van Oudheusden, Ten oorlog! Knelpunten en kansen	8	12
Siward Tacoma, bespreking van: Robin Lane Fox, De Klassieke Wereld - een epische geschiedenis van de Grieken en de Romeinen	4	22	Carla van Boxtel en Jannet van Drie, Aan de slag met het nieuwe examenprogramma Tweede Fase - ervaringen van docenten en leerlingen op de pilotscholen	1	38
Museumnieuws en Kleioscoop					
Erik Joosse, Herkenning of vervreemding? Geschiedenis in het Instituut voor Beeld en Geluid	1	20	Jan van Oudheusden, Mijn eerste stappen in de nieuwe Tweede Fase - tussenrapportage	7	4
Joke Noordstrand, Schatten onder je voeten - tentoonstelling over het leven in het noorden van Holland van 600 v.C tot ongeveer 750 n.C	1	26	Greetje de Vries, PTA-B-C, ideeën voor een vernieuwd geschiedenisprogramma havo 4/5	3	14
Huib Oattes, Bezoek aan The Amsterdam Dungeon. Historische attractie of goedkoop vermaak?	3	22	Gerben de Vries, Terug naar de jaren vijftig? De vernieuwde kerndoelen geschiedenis voor het basisonderwijs	4	14
Erik Joosse, Succes met een misverstand. De verfilming van 'Kruistocht in spijkerbroek'	1	10	Verslagen: het canondebat en meer		
Remco Menke, Het oude Rome als soap. Filmmakers nemen een loopje met de historische werkelijkheid	2	18	Stefan Boom, De chronische canonitis van Frits van Oostrom. Verslag van het canondebat georganiseerd door het KNHG, 16 februari 2007	3	29
Huib Oattes, 'The Wind That Shakes the Barley'. Iers nationalisme verfilmd: wrede strijd in een beeldschon landschap	2	27	Stefan Boom, Het beurtbalkje van Van Oostrom. De presentatie van het eindrapport van de canoncommissie	6	28
Huib Oattes, 'Das Leben der Anderen'. Onderdrukking en liefde in de DDR	5	10	Jan van Oudheusden, De canon onder het mes. Een symposium voor intimi	1	12
Lesmateriaal en tips					
Kitty Leuwerink, En wat dan? Theaterproductie door leerlingen over Srebrenica	3	18	Marianne Borgman en Frans Woltring, In de voetsporen van Tessa de Loo, A. den Doolaard, Lord Byron en kolonel Thomson: de VGN-reis naar Albanië	6	20
Johanneke van Marle, De macht van het beeld. het Geheugen van Nederland	1	34	Marjan de Groot, De studiedag van de commissie PaBo op 13 april 2007	4	32
			Martine Letterie, Geen geschiedenis zonder verhaal. De presentatie van Feniks verhalenboek voor 1/2 vmbo	7	28
			Emma Los, Anno's Les van het Jaar. Prijsvraag als stimulans voor het geschiedenisonderwijs op het vmbo	4	8

	nr	pag		nr	pag
Marjanne Maan, De nacht van de geschiedenis - een enerverende avond met een swingend einde	8	20	• 20e Eeuw (Martijn Strobos)	1	48
Arend Meijer, Verslag van de VGN excursie IJssellinie op 30 september 2006	1	50	Hannah Ford, Design 1990-2000. Het digitale tijdperk		
Joke Noordstrand, Geschiedenisles in Engeland en Nederland. Verslag van een internationale conferentie voor geschiedenisdidactici	7	20	Clare Oliver, Kunst 1990-2000. Naar de 21e eeuw		
			Steve Parker, Wetenschap en technologie 1990-2000.		
			Het elektronische tijdperk		
			Steve Parker, Media 1990-2000. De elektronische media		
VGN			• Hersenwerk (Ger Jan Onrust)	7	40
Maud Knook, Financieel jaarverslag 2006 en begroting 2007	7	33	Penny Clark, Tijdlijnen. Data uit de wereldgeschiedenis. Een beknopte gids over de belangrijkste mensen en gebeurtenissen die onze wereld hebben gevormd		
Jan-Maarten de Wit, Jaarrede 2007: 'Het vak terug bij de leraar!	4	18	David Stewart, Wat een goed idee! Een beknopte gids over de belangrijkste ontdekkingen, uitvindingen en ideeën die onze wereld hebben gevormd		
VGNieuws: rubriek van het bestuur	1	37	CD		
	2	37	Maarten van Rossem, De Koude Oorlog. Hoorcollege over de wereldgeschiedenis van de strijd tussen Oost en West op vier cd's (Hans Pols)	4	41
	8	34			
Recensies			Geschiedenis - Nederland		
School en didactiek			Geschiedenis van Amsterdam. Deel I Tot 1578 - Een stad uit het niets, Marijke Carasso-Kok (red.); Deel II-1 en II-2 1578-1650 - Centrum van de wereld, Willem Frijhoff en Maarten Prak (red.); Deel III 1830-1900 - Hoofdstad in aanbouw, Remieg Aerts en Piet de Rooy (red.); Deel IV 1900-2000 - Tweestrijd om de hoofdstad, Piet de Rooy (Tineke Bogaerts)	6	38
<i>Methoden</i>			Ester Bakker (red.), Een reis kan alles veranderen.	2	44
Het Feniks Verhalenboek (Martine Letterie)	7	28	Historische reisverhalen van Nederlandse vrouwen (Joke Noordstrand)		
Onderbouw vmbo: Plein M, Mega, Mundo, Gamma en Expeditie M&M (Tineke Bogaerts)	2	22	C. Dekkers, G.Dorren, G. van Eerden, Het land van Hilde. Archeologie in het Noord-Hollandse kustgebied (Joke Noordstrand)	1	28
<i>Schoolplaten/atlassen</i>			Mineke van Essen, Kwekeling tussen akte en ideaal. De opleiding tot onderwijzer(es) vanaf 1800 (Joop Berding)	2	42
Henk Donkers, Verdwenen Nederland. Nederland in oude schoolplaten (Hans Pols)	6	42	Gerard Groenveld, Heinz in Holland. Duitse amateurfoto's van de bezettingstijd (Ger van der Drift)	5	48
Hebri Wereldatlas - Nederland Wereldland, onder redactie van H. de Jong (Ger Jan Onrust)	4	37	David Hess, Hollandia regenerata (Hans Pols)	7	38
Historische atlas van Den Haag. Van hofvijver tot hoftoren, samengesteld door Steven van Schuppen (Hans Pols)	4	38	Erika Kuijpers, Migrantestad. Immigratie en sociale verhoudingen in 17e-eeuws Amsterdam (Jan van Oudheusden)	6	23
<i>Opvoeding</i>			Joshua Livestro, De adem van grootheid. Nederland in de jaren vijftig (Hans Pols)	1	46
N. Bakker (red.), Utile dulci. Leer- en leesboeken voor de Nederlandse en Vlaamse jeugd (Wouter Pols)	6	45	Zonneke Matthee, Voor volk en vaderland. Vrouwen in de NSB 1931-1948 (Ellen Marrenga)	6	42
Nelleke Bakker, Jan Noordman en Marjoke Rietveld-van Wingerden, Vijf eeuwen opvoeden in Nederland 1500-2000: idee en praktijk (Joop Berding)	7	37	Olaf van Nimwegen, 'Deser landen krijchsvolck'. Het Staatse leger en de militaire revoluties 1588-1688 (Hans Pols)	2	41
Jeroen J.H. Dekker, Het verlangen naar opvoeden (Wouter Pols)	3	42	Arie Wilschut, Kleine geschiedenis van Nederland. De tijd van wereldoorlogen en crisis, 1900-1950 (Martijn Strobos)	7	36
<i>Jeugdseries</i>			Tessel Pollman, Van Waterstaat tot wederopbouw. Het leven van dr.ir. J.A. Ringers 1885-1965 (Erik Lips)	4	39
• Atlas van conflicten (Ger Jan Onrust):	6	43	Art de Vos, Zeg, ken jij de mosselman? Verdwenen beroepen (Joke Noordstrand)	3	44
Reg Grant, De Tweede Wereldoorlog in Europa			Auke van der Woud, Een nieuwe wereld. Het ontstaan van het moderne Nederland (Stefan Boom)	8	49
Reg Grant, De strijd in Vietnam					
Stewart Ross, De Eerste Wereldoorlog					
Sean Sheehan, De Tweede Wereldoorlog in de Stille Oceaan					
Alex Woolf, Het Arabisch-Israëliësch conflict					
• Gedenkwaardige gebeurtenissen (Jan van Oudheusden)	7	40			
Jane Bingham, Het Tienanmenplein, 4 juni 1989					
Liz Gogerty, De droom van Martin Luther King, 28 augustus 1962					
• Midden-Oosten (Jan van Oudheusden)	1	47			
David Downing, Het ontstaan van het Midden-Oosten					
John King, Israël en Palestina					
John King, Olie in het Midden-Oosten					
John King, Iran en de Islamitische revolutie					
John King, Irak toen en nu					

	nr	pag		nr	pag
Geschiedenis - Wereld			Jan van Oudheusden, De Eerste Wereldoorlog in een notendop (Huib Oattes)	8	53
Stephen Badsey, The Franco-Prussian War 1870-1871 (Hens van Duysen)	8	52	G. le Quintrec, P. Geiss, Histoire/Geschichte. Europa und die Welt seit 1945 (Joke van der Leeuw-Roord)	6	10
Anthony Beevor en Loeba Vinogradova, Een schrijver in oorlog, Vasili Grossman en het Rode Leger (Jan van Oudheusden)	2	16	Edward Radzinsky, Alexander II. De laatste grote tsaar (Jan van Oudheusden)	3	43
Jeremy Black, de zeventig grootste veldslagen aller tijden (Joke Noordstrand)	8	51	Joel N. Ross, Het geheim van Stalingrad (Martijn Strobos)	6	44
Heinrich Böll, Brieven uit de oorlog 1939-1945 (Ger van der Drift)	5	50	Freek van Rijsinge, Het Kersten-Spiel, het omstreden netwerk van de masseur van Himmler (Martijn Strobos)	3	44
Rodric Braithwaite, Moskou 1941. Een stad in oorlog (Jan van Oudheusden)	2	16	Steven Saylor, Rome (Siward Tacoma)	7	36
Jaap Jan Brouwer, Het Oostfront. Hoe het duizendjarige rijk zijn einde op de steppe vond (Hugo J. Vos)	2	43	Simon Sebag Montefiore, Stalins jeugd jaren. Van rebel tot rode tsaar (Jan van Oudheusden)	6	41
David M. Crowe, Oskar Schindler. De biografie en het ware verhaal achter de Schindlerlijst (Jan van Oudheusden)	2	16	Peter Sis, De boom van het leven. Afbeeldingen uit het leven van Charles Darwin, natuurkenner, geoloog en geleerde (Ger Jan Onrust)	7	41
Patrick Dassen, Ton Nijhuis en Krijn Thijs (red.), Duitsers als slachtoffers. Het einde van een taboe? (Jan van Oudheusden)	2	16	John Sweetman, The Crimean War (Henk van Duysen)	8	52
J.A.A. van Doorn, Duits socialisme. Het falen van de sociaal-democratie en de triomf van het nationaal-socialisme (Ger van der Drift)	8	28	Frans Verhagen, The American Way. Wat Nederland kan leren van het meest succesvolle immigratieland (Jan van Oudheusden)	3	40
Georges Duhamel, Civilisatie 1914-1917. Arts aan het front van WO I (Jan van Oudheusden)	5	49	H.L. Wesseling, Frankrijk in oorlog, 1870-1962. De meest dramatische eeuw uit de Franse geschiedenis (Hans Pols)	8	49
Guido Everts, Clio's kerstening. Pedagogische literatuurkritiek van Plato tot Luther (Wouter Pols)	1	48	Tijdschrift		
Richard J. Evans, Het Derde Rijk. Deel I Opkomst en Deel II Dictatuur (Jan van Oudheusden)	2	16	De Negentiende Eeuw, themanummer 'Het Koninkrijk Holland (1806-1810)', jg.30(2006)nr.3/4 (Ger Jan Onrust)	4	40
Felipe Fernandez-Armesto, Dus jij denkt dat je een mens bent? Een korte geschiedenis van de mensheid (Hans Pols)	4	36			
Orlando Figes, Tragedie van een volk. De Russische Revolutie 1891-1924 (Jan van Oudheusden)	5	14			
Robin Lane Fox, De Klassieke Wereld - een epische geschiedenis van de Grieken en de Romeinen (Siward Tacoma)	4	22			
Martin Gilbert, 1916 - De dramatische veldslag aan de Somme (Jan van Oudheusden)	2	42			
Hellmut G. Haasis, Hitler die blaas ik op. De aanslag door Georg Elser - een biografie (Jan van Oudheusden)	2	16			
Tom Holland, Rubicon. Het einde van de Romeinse Republiek (Ger van der Drift)	2	38			
Hans Jansen, De historische Mohammed. De verhalen uit Medina (Maryl Cluitmans)	5	48			
Guus van der Kraan, Sophocles' Philoktetes, opkomsten en afgang. Een interpretatie (Siward Tacoma)	7	39			
Hans van Lith, 'Ik denk altijd aan jou'. Prentbriefkaarten tussen front en thuisfront 1914-1918 (Jan van Oudheusden)	2	45			
Lothar Machtan, Der Kaisersohn bei Hitler (Rob de Ruig)	3	20	Verder bevat ieder nummer van Kleio de rubrieken 'Van de redactie' waarin hoofdredacteur Jan van Oudheusden het nummer toelicht, 'In 't kort', waar Hans Pols recent verschenen boeken signaleert, en 'Kleio' met nieuw lesmateriaal, websites, tentoonstellingen, symposia, cursussen en nascholing, samengesteld en toegelicht door Martijn Strobos.		
Claus Christian Malzahn, Deutschland/Deutschland. Geschichte einer geteilten Nation (Rob de Ruig)	5	24			
Catherine Merridale, Ivans Oorlog. Leven en dood in het Rode Leger 1939-1945 (Ger van der Drift)	7	16			